

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/19/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2310202692
Dátum vydania rozhodnutia: 05.12.2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2011:2310202692.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Jankovičovej a členiek senátu JUDr. Andrey Dudášovej a JUDr. Magdalény Krajčovičovej v právnej veci navrhovateľa: Ing. F. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., R. XXA, zastúpený: JUDr. Ján Kotlík, advokát, so sídlom Bratislava, Karloveské rameno 6, proti odporkyni: Ing. arch. T. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., L. X/XXXX, zastúpená: JUDr. Ivan Rendek, advokát, so sídlom Galanta, Šafárikova 1522, o ochranu pred neoprávneným zásahom do autorských práv, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Galanta, č.k. 15C/25/2010-127 zo dňa 18. novembra 2010, takto

rozhodol:

Pri p ú š ť a s a späťvzatie návrhu v časti, v ktorej sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporkyni na vlastné náklady odstrániť následky jej neoprávneného zásahu do autorských práv navrhovateľa, a to odstránením neoprávnené vyhotovenej rozmnoženiny architektonického diela navrhovateľa, rozsudok sa v tejto časti r u š í a konanie sa v tejto časti z a s t a v u j e.

Rozsudok súdu prvého stupňa sa vo zvyšnej napadnutej časti a v časti trov konania p o t v r d z u j e .

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporkyni náhradu trov odvolacieho konania v sume 153,52 eur k rukám právneho zástupcu JUDr. Ivanovi Rendekovi do troch dní po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal určenia, že je autorom architektonického diela „VILLA JUVENTe“ uverejneného vo forme architektonickej štúdie, vizualizácie a riešenia stavby v tematickom časopise „Projekty rodinných domov“ vydavateľstva Jaga Group, s.r.o., jeseň/zima 2005 v septembri 2005 a určenia, že odporkyňa vyhotovením napodobeniny architektonického diela navrhovateľa vo forme projektu stavby pre stavebníka X. Q., stojacej na pozemku parc. č. 3600/42, katastrálne územie V., zapísanom v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX, ktorého vlastníkmi sú X. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., Z. XX v 1 a A. Q., nar. XX.XX.XXXX v 1, neoprávnené zasiahla do autorských práv navrhovateľa, ako aj uloženia povinnosti odporkyni na vlastné náklady odstrániť následky jej neoprávneného zásahu do autorských práv navrhovateľa, a to odstránením neoprávnené vyhotovenej rozmnoženiny architektonického diela navrhovateľa, zamietol. Navrhovateľa ďalej zaviazal k povinnosti nahradiť odporkyni trovy konania v sume 452,77 eur k rukám jej právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 5 ods. 1, ods. 17 zákona č. 618/2003 autorského zákona, keď na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že uplatnený nárok navrhovateľa, ktorým sa domáhal žalovaným spôsobom ochrany pred neoprávneným zásahom do jeho autorských práv, nie je dôvodný. Z právnej definície architektonického diela s odkazom na ust. § 5 ods. 1 zákona č.

618/2003 (ďalej len autorského zákona) je zrejme, že za architektonické dielo je potrebné považovať výlučne výsledok tvorivej fantázie autora objektívne vyjadrený špecifickými architektonickými prostriedkami tvorivej formy. Architektonickým dielom je teda hmotne vyjadrený a zmyslami vnímateľný výsledok tvorivej duševnej činnosti autora nesúci v sebe prvok originality a novosti, ktorý je odlišujúcim kritériom od ostatných autorských diel. Tvorivosť je daná už samotným faktom vytvorenia diela nového a jedinečného a prostredníctvom nej autor formuje svoje predstavy, ktorým následne dáva materiálne vyjadrenie. Na základe takýchto úvah dospel súd prvého stupňa k názoru, že štúdia rodinného domu, navrhovateľom označená ako „VILLA JUVENTE“, nemôže byť považovaná za autorské dielo chránené autorským zákonom. Štúdia, ktorej autorom podľa jeho tvrdenia má byť navrhovateľ nenesie v oblasti dispozície vnútorného členenia stavby v sebe taký prvok originality a odlišnosti od iných príbuzných riešení, že by bolo možné pripustiť, že táto dispozícia je výsledkom duševnej, tvorivej činnosti navrhovateľa. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na dispozičné riešenia rodinných domov, ktoré k spisu založila odporkyňa a boli publikované v zahraničných odborných publikáciách, z ktorých vyplýva, že dispozičné riešenie z technickým jadrom uprostred v domoch so 6 m rozponom v štýle open space nie je výsledkom tvorivej, duševnej činnosti navrhovateľa, ale bežne používaným postupom dispozičného riešenia pri určitom type rodinných domov. Tieto závery sú podporené aj stanoviskom Prof. Ing. arch. F. G., PhD., prorektora Slovenskej technickej univerzity v Bratislave zo dňa 24.05.2010, z ktorého vyplýva, že jednoduchá dispozícia rodinného domu na základe rešpektovania základných princípov tvorby obdobných dispozícií v 6 m module môže vykazovať vysokú mieru podobnosti s inými riešeniami bez zámerného kopírovania vzorov. Miera odlišenia je dosiahnuteľná predovšetkým osobitnými detailmi, ako sú napr. riešenie okenných otvorov, proporcie atď. Z uvedeného stanoviska taktiež vyplýva, že v projektoch stavajúcich na veľmi jednoduchých dispozíciách, ktoré sú často zverejňované ako modelové typologické príklady je ťažké posúdiť autorstvo základnému konceptu. Vykonaným dokazovaním bolo taktiež preukázané, že uvedené dispozičné riešenia sú taktiež obsiahnuté aj v projektoch, ktoré odporkyňa vypracovala pre stavebníkov C. a X.. Pri uvedených projektoch, ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, je vylúčené kopírovanie zo štúdie navrhovateľa, nakoľko vypracovanie týchto projektov bolo započaté ešte pred publikovaním navrhovateľovej projektovej štúdie, ktoré skutočnosti vyplynuli z výpovedí svedkyne C. a svedka X.. Ďalej súd prvého stupňa poukázal na to, že architektonické dielo je nutné chápať ako súbor vnútorného dispozičného riešenia a vonkajšieho vizuálneho riešenia stavby. Obe tieto zložky musia byť pritom produktom tvorivej činnosti autora a musí v nich byť premetnutá individuálnosť a originalita jeho predstáv. V priebehu dokazovania sa však podľa názoru súdu prvého stupňa navrhovateľovi nepodarilo preukázať, že jeho projektová štúdia je vyjadrením jeho originálneho tvorivého postupu, a to najmä v oblasti vnútorného dispozičného riešenia. Vonkajšie vizuálne riešenie stavby je podľa názoru súdu, čo vyplynulo aj z vykonaného dokazovania, z prevažnej miery produktom a výsledkom požiadaviek X. Q., ktoré smerovali k odporkyňi v priebehu vypracovania projektu. Navyše navrhovateľ nepreukázal, že odporkyňa mala pri vypracovaní projektu, ktorým mala zasiahnuť do jeho autorského práva k dispozícii vonkajšie vizuálne riešenie viažuce sa k dispozičnému riešeniu, ktoré jej predložil X. Q.. Potrebné je poznamenať, že navrhovateľ nepreukázal svoje autorstvo k štúdii „VILLA JUVENTE“ spôsobom, ktorý by nevzbudzoval pochybnosti. V publikácii „Projekty rodinných domov, jeseň/zima 2005“ je ako autor projektovej štúdie publikovanej na str. 128 a 129 uvedený subjekt projekcia M-A-P, pričom súdu nebolo preukázané v akom vzťahu k uvedenému subjektu bol v danom čase navrhovateľ. Rovnako ani z fotokópií periodickej publikácie „Top trendy v bývaní“ ročník I., rok 2006, kde bola taktiež uvedená projektová štúdia publikovaná, nevyplýva nepochybne, že by malo ísť o dielo vytvorené navrhovateľom. Z pripojených fotokópií vyplýva, že fotografia navrhovateľa je umiestnená pri projektovej štúdii „Stilo“, z malých fotografií projektových štúdií na tej istej stránke, ktorá je tiež opatrená kontaktom na subjekt Apex architektúra, nevyplýva, že by sa tam nachádzala štúdia s názvom „VILLA JUVENTE“. Je nesporné, že táto štúdia v uvedenej publikácii publikovaná bola, avšak z pripojených fotokópií nevyplýva, že by pri nej bolo uvedené autorstvo navrhovateľa. Súd nemohol brať do úvahy tvrdenie navrhovateľa, že uvedenú publikáciu vydával on, nakoľko z pripojených fotokópií táto skutočnosť nevyplýva. Vyhotovenia rozmnoženiny diela sa dopustí ten, kto dielo alebo jeho časť preniesť na iný hmotný podklad priamo z originálu alebo z inej rozmnoženiny. Z takejto zákonnej definície podľa autorského zákona súdu prvého stupňa jednoznačne vyplýva, že subjekt, ktorý rozmnoženinu vyhotovuje, musí byť s touto skutočnosťou uzrozumený, nakoľko musí mať k dispozícii originál diela, resp. jeho rozmnoženinu. V danom prípade nebolo pred súdom dostatočným spôsobom preukázané, že odporkyňa mala vedomosť, resp. vedela, že projekt pre X. Q. vyhotovuje na základe oboznámenia sa s originálom autorského diela, resp. jeho rozmnoženinou. Jediné, čo z vykonaného dokazovania vyplynulo, bolo, že odporkyňa mala k dispozícii dispozičné riešenie pôdorysu rodinného domu, o ktorom jej bolo tvrdené, že ho X. Q. stiahol z internetu. Skutočnosti, ktoré vyplývajú z úradného záznamu, ktorý mal byť podpísaný X. Q. za prítomnosti právneho zástupcu navrhovateľa ešte pred začatím konania, súd považuje za nedôveryhodné a spochybnené samotnou svedeckou výpoveďou X. Q.. Je nepochybné, že odporkyňa nebola X. Q. nikdy odovzdaná ani daná k nahliadnutiu publikácia „Projekty rodinných domov, jeseň/zima 2005“ tak, ako to

navrhovateľ tvrdil vo svojom písomnom návrhu. Taktiež súd považuje za nepreukázané, že by odporkyňa projekt pre X. Q. vyhotovila na základe štúdie publikovanej v časopise „Top trendy v bývaní“, pretože samotný svedok Q. tvrdil, že túto publikáciu zakúpil koncom roka 2006, pričom sám vo svojej svedeckej výpovedi uviedol, že projekt na jeho rodinný dom bol vypracovaný v mesiacoch september až november 2006. Súd odporkyňu ako procesne úspešnej účastníčke priznal podľa § 142 ods. 1 O.s.p. plné právo na náhradu trov konania.

Proti rozsudku, ktorým súd prvého stupňa návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol, podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a návrhu v celom rozsahu vyhovieť, alebo napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu na nové prejednanie a priznať navrhovateľovi náhradu trov konania. Z vykonaného dokazovania podľa názoru navrhovateľa jednoznačne vyplynulo, že odporkyňa na žiadosť svedka X. Q. a podľa ním predloženej publikácie/časopisu, v ktorom bola vyobrazená navrhovateľom vytvorená architektonická štúdia stavby vo forme počítačovej vizualizácie exteriéru a interiéru stavby spolu s pôdorysným riešením, navrhovateľom nazvaná „VILLA JUVENTE“, vyhotovila napodobeninu tohto architektonického diela vo forme projektu pre stavbu, podľa ktorého svedok Q. zrealizoval stavbu svojho rodinného domu v V., čím odporkyňa neoprávnene zasiahla do autorských práv navrhovateľa. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je založené na nesprávnom a neúplnom vyhodnotení vykonaných dôkazov a na nesprávnom právnom posúdení veci ako základných princípov autorského práva, tak aj konkrétnych okolností súdnej veci. Základnou nesprávnosťou rozhodnutia súdu prvého stupňa je nesprávny výklad a praktická aplikácia ust. § 5 ods. 1 a ust. § 7 ods. 1, 3 autorského zákona, na základe ktorého nesprávneho výkladu a úsudku súd prvého stupňa vyvodil ničím neopodstatnený záver, že navrhovateľom vytvorená a publikovaná architektonická štúdia rodinného domu označovaná navrhovateľom ako „VILLA JUVENTE“ nie je architektonickým dielom, a preto nepožíva autorskoprávnu ochranu. Tento záver súd zdôvodnil tým, že táto štúdia v sebe nenesie taký prvok originality v oblasti riešenia vnútornej dispozície a konceptu stavby, aby bolo možné vyvodiť záver, že je táto dispozícia výsledkom vlastnej tvorivej, duševnej činnosti navrhovateľa, pričom tento názor súd prvého stupňa odôvodnil tým, že ide o bežne používaný koncept a riešenie stavby, čo dokazujú zahraničné časopisy predložené odporkyňou a že toto je podporené aj stanoviskom Prof. Ing. arch. G. z 24.05.2010. K tomuto chybnému právnomu výkladu súdu prvého stupňa treba uviesť, že zákonnú definíciu architektonického diela architektonická štúdia navrhovateľa jednoznačne spĺňa, lebo graficky a priestorovo novo a originálne stvárňuje veľmi plasticky a detailne jeho predstavu vzhľadu, technického a architektonického riešenia konkrétnej stavby so všetkými podstatnými znakmi potrebnými pre individualizáciu tohto architektonického diela a jeho odlišenie od typovo podobných architektonických diel. Ide o výsledok jeho vlastnej tvorivej duševnej činnosti odlišujúci sa svojím osobitným stvárnením od typovo podobných architektonických diel. Určitá zdanlivá podobnosť základného konceptu architektonickej štúdie navrhovateľa typovému vnútornému konceptu/riešeniu, alebo technickému konceptu/riešeniu inej stavby alebo inej architektonickej štúdie, nemôže byť dôvodom na dehonestáciu tohto konkrétneho autorského diela a nemôže byť dôvodom bez uvedenia konkrétnych nespochybniteľných a nezameniteľných argumentov a dôkazov osvedčujúcich a preukazujúcich, že nejde o výtvar autora navrhovateľa jeho vlastnou duševnou činnosťou pre rozhodnutie, že takáto konkrétne architektonická štúdia nie je jeho autorským dielom. Určitý zaužívaný koncept stavby je možné tvorivo stvárniť na množstvo rôznych spôsobov, a to vlastnou tvorivou činnosťou a vždy originálne a s invenciou. Odporkyňa práve pre nedostatok vlastnej invencie tvrdí vo všetkých svojich vyjadreniach ako písomných tak ústnych, že už všetko bolo vymyslené, a preto nie je možné vylúčiť opakovanie určitých už použitých vzorov. Ak súd prvého stupňa poukazuje na zahraničné publikácie s architektonickými štúdiami alebo s fotografiami už hotových stavieb predložené odporkyňou, tak treba poukázať, že architektonická štúdia navrhovateľa sa okrem veľmi vzdialene podobnému konceptu vnútorného usporiadania vôbec ani jedným detailom neponáša na predložené štúdie a je vo všetkých svojich detailoch originálna, čo sa však vonkoncom nedá povedať o spornom diele (napodobenine) vyhotovenej odporkyňou. Stanovisko Prof. G. potvrdzuje naopak, že odlišenie typovo podobného architektonického diela sa dosahuje osobitnými detailmi. Navrhovateľ sa nedomáha uznania autorstva k určitému architektonickému alebo technickému konceptu stavby, čo koniec koncov nie je ani možné, ale domáha sa uznania autorstva k veľmi konkrétnemu originálnemu autorskému dielu, ktoré vytvoril vlastnou duševnou činnosťou. Súd prvého stupňa pochybil, keď odôvodnil svoje rozhodnutie, že architektonická štúdia navrhovateľa z dôvodu, že je v nej zakomponovaný „bežne používaný koncept“ nie je autorským dielom. Je to totiž priamo naopak, že ak v novom originálnom autorskom diele (ako je aj štúdia navrhovateľa) je použitý zaužívaný koncept, nemôže sa ten, čo sa k autorstvu takéhoto konceptu hlási, domáhať autorskej ochrany, a preto aj vyjadrenie Prof. G. ako právneho laika nemá v tejto otázke žiadny relevantný význam. Ak súd prvého stupňa konštatuje, že v jeho štúdii nie je v časti vnútorného usporiadania taký prvok originality, že by bolo možné pripustiť, že by táto dispozícia bola výsledkom duševnej, tvorivej činnosti navrhovateľa, tak treba okrem toho, čo už bolo uvedené v

predchádzajúcim, k tomuto úsudku súdu viesť, že autorské dielo je potrebné posudzovať ako celok vo všetkých jeho detailoch a práve v týchto detailoch sa toto autorské dielo musí odlišovať od iných diel. Projekty vyhotovené odporkyňou pre svedka X. a svedkyne C., kde ide o domy so sedlovou strechou a iným usporiadaním okenných otvorov a úplne iným vonkajším vzhľadom sa tieto okrem vzdialenej podobnosti vnútorného riešenia technického zázemia v strede stavby v ničom absolútne nepodobajú na architektonickú štúdiu navrhovateľa. Prvostupňový súd nesprávne vyhodnotil v konaní sporovými stranami predložené dôkazy ako po obsahovej stránke, tak v časovej súvislosti. Navrhovateľ súdu prvého stupňa predložil originály publikácií, v ktorých od jesene roku 2005 uverejňuje svoje autorské dielo - architektonickú štúdiu „VILLA JUVENTE“. Autorstvo takto zverejnenej štúdie bolo potvrdené jednak odkazom v jednotlivých publikáciách na telefonický alebo elektronický kontakt na autora alebo jeho architektonický ateliér, teda na navrhovateľa a rovnako výpoveďou samotného navrhovateľa a tiež svedka G., ktorý potvrdil, že ide o autorské dielo navrhovateľa. Žiadny tvrdením alebo dôkazom nebolo pred súdom autorstvo navrhovateľa k spornej architektonickej štúdii spochybnené. Obrana odporkyne spočívajúca v jej tvrdení, že mala k dispozícii pri tvorbe projekt rodinného domu od svedka Q. k dispozícii len pôdorys stiahnutý z internetu, nebola pred súdom ničím okrem tvrdenia odporkyne preukázaná. Q. Q. niekoľkokrát vo svojej výpovedi potvrdil, že projekt pre neho odporkyňa vyhotovila až po tom ako jej predložil publikáciu/časopis, v ktorom bola uvedená architektonická štúdia s fotografiami interiéru a potvrdil niekoľkokrát, že projekt vyhotovila odporkyňa práve podľa ním predloženej publikácie/časopisu na jeho želanie a súčasne viackrát kategoricky poprel, že by jej niekedy predložil len nejaký pôdorys stiahnutý z internetu. Samotný svedok uvádza vo svojej výpovedi, že si nie je celkom istý, o akú publikáciu išlo a kedy ju presne zakúpil, a preto je nepochopiteľné, že súd takéto tvrdenia svedka Q. prezentuje v odôvodnení rozsudku ako za jednoznačne preukázané a rozhodujúce a skutočnosti, ktoré svedok Q. kategoricky s istotou tvrdí a ktoré sú potvrdené aj vyjadreniami samotnej odporkyne (ktorá sama vo svojich vyjadreniach uvádza, že jej svedok Q. predložil časopis s vizualizáciou domu) súd považuje za nedôveryhodné, resp. ich ignoruje a považuje za nepreukázané a naopak to, čo bolo kategoricky vyvrátené niekoľkými dôkazmi, že odporkyňa mala k dispozícii od svedka Q. „len pôdorys stiahnutý z internetu“ súd bez uvedenia konkrétnych argumentov, dôvodov a úvah, ktoré k takémuto záveru vedú, prezentuje ako jediné, čo z dokazovania vyplynulo. Ďalšie dôvody a zhrnutie dokazovania vo veci, z ktorých resp. z ktorého je zreteľné nesprávne hodnotenie dôkazov súdom ako nesprávne právne posúdenie veci súdom, boli predložené súdu pred rozhodnutím v písomnom vyjadrení z 29.09.2010 a najmä v písomnom záverečnom návrhu zo 04.11.2010 a týchto dôvodov a zhrnutia dokazovania sa v plnom rozsahu pridržiava navrhovateľ aj v samotnom odvolaní.

K odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadrila odporkyňa, ktorá navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu potvrdiť. Naďalej sa domnieva, že projekt, ktorý navrhovateľ v konaní predložil a označil za svoje autorské dielo, takto chápané byť nemôže. Samotná koncepcia projektu, teda dispozičné riešenie v 6 m module sa v architektúre objavuje už niekoľko desaťročí, pričom ten ktorý konkrétny projekt je zásadne variáciou prvkov, ktoré už v architektúre boli použité. Projekt navrhovateľa tak v sebe nenesie takú mieru originality, invenčnosti, že by sa dal chápať ako výsledok vlastnej duševnej, tvorivej činnosti autora, a teda ako autorské dielo. Na podporu svojich tvrdení v konaní predložila zahraničné publikácie, ktoré rovnako potvrdzujú, že dispozičné riešenie s technickým jadrom uprostred v domoch so 6 m rozponom sú bežne používaným postupom dispozičného riešenia. Rovnako z predloženého stanoviska Prof. Ing. arch. F. G. PhD., protektora Slovenskej technickej univerzity v Bratislave zo dňa 24.05.2010 vyplýva, že jednoduchá dispozičia rodinného domu na základe rešpektovania základných princípov tvorby obdobných dispoziícií v 6 m module môže vykazovať vysokú mieru podobnosti s inými riešeniami bez zámerného kopírovania vzorov. Ďalej poukázala na to, že jej projekty, predovšetkým projekt pre pána X. vykazujú, pokiaľ ide o jeho vnútornú dispoziciu, oveľa väčšiu mieru podobnosti s projektom, ktorý vyhotovila pre pána Q., ako projekt predložený navrhovateľom. Pokiaľ ide o vonkajšiu vizualizáciu, stále odmieta, že by túto vypracovala podľa nejakého časopisu predloženého jej p. Q.. Jej výsledná podoba bola výsledkom jej tvorivej činnosti a pripomienok, požiadaviek a návrhov stavebníka, teda p. Q.. Keby teoreticky pripustila kopírovanie z jej strany, vtedy by úplne stačilo, aby jej stavebník povedal, že chce presne rovnaký projekt a na niečo také nie je potrebné viac ako jedno stretnutie. Naopak, poukazuje na to, že svedok Q. pripustil, že bol navrhovateľom na stretnutí upovedomený o tom, že jednou z možných alternatív riešenia je aj zbúranie jeho domu, preto sám má motív v konaní zavádzať. Svedčí o tom aj to, že inú skutočnosť uviedol navrhovateľovi do predloženého úradného záznamu (že jej predložil katalóg rodinných domov), inú skutočnosť uvádzal na pojednávaní (že jej predložil inú publikáciu, ktorá ale nemohla byť katalógom rodinných domov, keďže tam mali byť aj fotky interiéru), no ona stále trvá na tom, že jej nechal len kópiu pôdorysného riešenia, o ktorej uviedol, že je stiahnutá z internetu. Avšak ani toto pôdorysné riešenie nekopírovala. Pokiaľ navrhovateľ uvádza, že určitá zdanlivá podobnosť základného konceptu jeho štúdie s typovým vnútorným konceptom/riešením, alebo technickým konceptom/riešením inej stavby alebo inej štúdie nemôže byť dôvodom na dehonestáciu tohto

konkrétneho diela navrhovateľa a nemôže byť dôvodom, bez uvedenia konkrétnych nespochybniteľných a nezameniteľných argumentov a dôkazom preukazujúcich, že ide o výtvor navrhovateľa jeho vlastnou tvorivou duševnou činnosťou pre rozhodnutie, že takáto konkrétna architektonická štúdia nie je autorským dielom navrhovateľa. Dôvodom, prečo projekt navrhovateľa nepovažuje za autorské dielo sa už vyjadřila, avšak chce uviesť, že ani navrhovateľ nemôže tvrdeniami o jej údajnom kopírovaní dehonestovať jej prácu. Do dnešného dňa navrhovateľ nijako nespochybnil, že projekt pre pána X., ktorý sa svojou vnútornou dispozíciou podobá na projekt pána Q. viac, ako projekt navrhovateľa, vyhotovila už začiatkom roku 2005, teda oveľa skôr, ako mal byť publikovaný projekt navrhovateľa. K tomuto projektu sa rovnako dopracovala svojou vlastnou tvorivou činnosťou. Samozrejme, po porovnaní uznáva, že ich projekty disponujú vysokou mierou podobnosti, avšak opätovne pripomína, že čo sa týka vonkajšej vizualizácie, túto si s viacerých ňou ponúkaných variant vybral stavebník a rovnako aj kompozícia okien, dvier, tvar strechy a iných prvkov bola upravovaná podľa jeho požiadaviek. Pokiaľ bol on pri formulovaní svojich požiadaviek vedený nejakým projektom navrhovateľa, tak o takejto skutočnosti informovaná nebola. Vykonaným dokazovaním sa nepotvrdilo, že mala projekt pre pána Q. vypracovať podľa katalógu „Projekty rodinných domov“ Vydavateľstva Jága group s.r.o., zakúpeného na jeseň 2005. Svedok Q. uviedol, že sa malo jednáť o inú publikáciu, v ktorej boli údajne aj fotky z interiéru domu, čo opätovne katalóg rodinných domov vylučuje, nakoľko v ňom sa takéto fotky nenachádzajú. Sama však naďalej tvrdí, že jej priniesol len ofotené pôdorysné riešenie, podľa jeho vyjadrenia, stiahnuté z internetu. Je pravdou, že vo svojom vyjadrení zo dňa 5.3.2010 pripustila, že na jednu z konzultácií si svedok Q. priniesol brožový časopis s vizualizáciou funkcionalistického domu, ale tento jej nenechal, pretože bol ňou dôrazne upozornený na to, že odmieta akékoľvek kopírovanie. Keďže si časopis so sebou hneď aj vzal, nevie sa vyjadriť, či na vizualizácii mohol byť zobrazený rodinný dom vyprojektovaný navrhovateľom alebo nie.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods.1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), na nariadenom odvolacom pojednávaní (§ 214 ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods.1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Predmetom konania bolo uplatnené právo navrhovateľa na ochranu pred neoprávneným zásahom do jeho autorských práv žiadaným spôsobom. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol a zaviazal ho zaplatiť odporkyni náhradu trov konania v sume 452,77 eur k rukám jej právneho zástupcu. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa vo veci samej.

Odvolateľ odvolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je založené na nesprávnom a neúplnom vyhodnotení pred súdom prvého stupňa vykonaných dôkazov a na nesprávnom právnom posúdení (§ 205 ods. 2 písm. d), f) O.s.p.). Uvedený odvolací dôvod je daný ak súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a ak rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V rámci odvolacieho konania podaním navrhovateľa zo dňa 7.3.2011 odvolaciemu súdu doručeného dňa 8.3.2011 navrhovateľ zobral návrh na začatie konania späť v časti výrokovej vety (petitu), ktorým sa domáhal zaviazat' odporkyňu k povinnosti na vlastné náklady odstrániť následky jej neoprávneného zásahu do autorských práv navrhovateľa a to odstránením neoprávnene vyhotovenej rozmnoženiny architektonického diela navrhovateľa, a to bez bližšieho zdôvodnenia.

Podľa § 208 O.s.p., ak je návrh na začatie konania vzatý späť, keď rozhodol už súd prvého stupňa, ale jeho rozhodnutie nie je doposiaľ právoplatné, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie nepripustí, ak druhý účastník s tým nesúhlasí. Ak späťvzatie pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie zastaví.

O tom, ako bolo podané odvolanie zo strany navrhovateľa, navrhovateľ oznámil odvolaciemu súdu, že berie návrh na začatie konania späť v časti výrokovej vety, ktorou žiadal zaviazat' odporkyňu k povinnosti na vlastné náklady odstrániť následky jej neoprávneného zásahu do autorských práv navrhovateľa a to odstránením neoprávnene vyhotovenej rozmnoženiny architektonického diela navrhovateľa. Späťvzatie návrhu bolo zaslané odporkyni, ktorá na nariadenom pojednávaní odvolacím súdom dňa 14.11.2011 oznámila, že súhlasí s čiastočným späťvzatím návrhu, teda so späťvzatím návrhu v tretej výrokovej vete petitu návrhu.

Vzhľadom na súhlas druhého účastníka s čiastočným späťvzatím návrhu na začatie konania, odvolací súd postupoval v tejto časti výrokovej vety petitu návrhu podľa citovaného ustanovenia zákona, teda pripustil späťvzatie návrhu v tejto časti, zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a v časti petitu návrhu, v ktorej sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporkyni na vlastné náklady odstrániť následky jej neoprávneného zásahu do autorských práv navrhovateľa a to odstránením neoprávnene vyhotovenej rozmnoženiny architektonického diela navrhovateľa konanie zastavil.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku v ostatnej výrokovej časti žiadaného určenia, že navrhovateľ je autorom architektonického diela „VILLA JUVENTE“ uverejneného vo forme architektonickej štúdie, vizualizácie a riešenia stavby v tematickom časopise „Projekty rodinných domov“ vydavateľstva Jaga group s.r.o., jeseň/zima 2005 v septembri 2005 a určenia, že odporkyňa vyhotovením napodobeniny architektonického diela navrhovateľa vo forme projektu stavby pre stavebníka X. Q. stojacej na pozemku parc. č. 3600/42, katastrálne územie V., zapísanom v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX, ktorého vlastníkmi sú X. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., Z. XX v 1 a A. Q., nar. XX.XX.XXXX v 1, neoprávnene zasiahla do autorských práv navrhovateľa, v ktorej súd návrh zamietol, ako aj celého obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie takéhoto rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku a v podrobnostiach naň odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd uvádza nasledovné:

Podľa § 5 ods. 1 Zákona č. 618/2003 (Autorský zákon), architektonické dielo je najvšeobecnejšie architektonické zobrazenie tvorivej myšlienky autora, najmä grafické a plastické zobrazenie architektonického riešenia stavby alebo urbanistického usporiadania územia, ako aj dielo záhradnej, interiérovej a scénickej architektúry a dielo stavebného dizajnu.

Aby sa jednalo o dielo chránené Autorským zákonom, musí mať kumulatívne splnené nasledujúce znaky: výsledok tvorivej činnosti autora, jedinečnosť diela ako výsledok tvorivej činnosti, povahové vlastnosti diela musia byť objektívne vnímané ako výsledok tvorivej kategórie umenia, a musí byť vyjadrené v akejkoľvek zmyslami vnímateľnej podobe. Architekt spravidla nevytvára svoje diela sám pre seba, ale na prianie klienta, je teda obmedzovaný jeho prianím. Obsahovým prvkom tvorivej činnosti je pôvodnosť diela, niekedy používaná pojmom originalita. Aby bolo dielo originálne musí niesť známku osobnosti svojho autora a prepožičiava dielu špecifické vlastnosti. Autorský zákon nechráni tvorivú duševnú činnosť samu o sebe, ale až jej určitý výsledok. Vzhľadom k uvádzanému nie každý výsledok činnosti autora (architekta) je chránený autorským zákonom. Jedinečnosť diela je oproti tvorivej činnosti autora chápaná ako kvantitatívne kritérium, ako objem vynaloženej tvorivej individuality.

Architektonickým riešením stavby sa rozumie celistvé a súhrnné dispozičné, tvarové, výtvarné, materiálové, konštrukčné aj prevádzkové riešenie stavby - vrátane interiéru a bezprostredného exteriéru, jej umiestnenia v území a napojenia na verejné technické vybavenie územia.

Podľa § 120 ods. 1, veta prvá a druhá, ods. 3, 4, Občianskeho súdneho poriadku, účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Ak nejde o veci uvedené v ods. 2, súd si môže osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov. Súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatňované neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

Dôkazným bremenom sa tak rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že v rámci konania neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musí účastník preukázať) zásadne určuje hmotnoprávna norma, ktorá má byť na sporný vzťah aplikovaná. Ak sa teda navrhovateľ domáha určenia, že je autorom v petite návrhu popísaného diela ako architektonického diela a v súvislosti s tým určenia, že odporkyňa vyhotovením popísanej napodobeniny jeho architektonického diela neoprávnene zasiahla do jeho autorských práv, nesie on dôkazné bremeno o tvrdení, že je autorom popísaného diela, ktoré má byť dielom architektonickým, chráneným autorským zákonom a že

odporkyňa skutočne vyhotovila napodobeninu tohto diela, čím neoprávnene zasiahla do jeho autorských práv. Teda je na navrhovateľovi, aby v konaní preukázal autorstvo k popísanému dielu, ako aj to, že ide výlučne o výsledok iba jeho tvorivej individuality v rámci komplexného architektonického riešenia, ktoré má byť chránené ako architektonické dielo autorským zákonom.

Z popísaných znakov architektonického diela vyplýva, že architektonické dielo musí byť výsledkom tvorivej činnosti autora (fyzickej osoby). Pokiaľ súd prvého stupňa dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal svoje autorstvo k dielu popísanému v petite podaného návrhu spôsobom, ktorý by nevzbudzoval pochybnosti dospel tak k správne mu záveru. V publikácii „Projekty rodinných domov“, jeseň/zima 2005 je ako autor projektov štúdie publikovanej na stranách 128 a 129 uvedený subjekt Projekcia M-A-P, rovnako ani v periodickej publikácii „Top trendy v bývaní“, ročník 1, rok 2006, kde bola rovnako uvedená projektová štúdia publikovaná nevyplýva nepochybne, že by malo ísť o dielo vytvorené navrhovateľom. Na to, aby takéto dielo mohlo byť považované za architektonické dielo chránené autorským zákonom musí byť ďalej v konaní preukázané, že ide o výsledok tvorivej činnosti navrhovateľa ako autora a rovnako jeho jedinečnosť. Navrhovateľ však podľa názoru odvolacieho súdu nepredložil súdu prvého stupňa a ani neoznačil také dôkazy, ktoré by jednoznačne preukázali jeho autorstvo k dielu popísaného v petite podaného návrhu ako aj to, že vykazuje jedinečnosť a originalitu ako výsledok jeho tvorivej duševnej činnosti. Odvolací súd sa nemohol uspokojiť s tým, že na preukázanie požadovaného stačí publikácia diela v označených publikáciách/časopisoch. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že na Slovensku existuje od rok 2005 register architektonických diel, ktorý bol zriadený autorizačnou komisiou Slovenskej komory architektov. Tento register je verejne prístupný a architekti do neho môžu vkladať svoje architektonické diela. Práve vloženie architektonického diela do popísaného registra je možné za autora diela považovať toho, ktorý je v registri ako autor uvedený, pokiaľ sa nepreukáže opak.

V zmysle popísaného sa odvolací súd stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa postavenými na názore, že navrhovateľom predložená štúdia rodinného domu označená ako „VILLA JUVENTE“ nemôže byť preukazateľne považovaná za autorské dielo chránené autorským zákonom, ktorého autorom podľa jeho tvrdenia má byť navrhovateľ, a ktoré nesie v oblasti celistvej a súhrnnej dispozície v sebe prvok originality a odlišnosti od iných príbuzných riešení ako výsledku duševnej, tvorivej činnosti navrhovateľa. Možno je potom ustáliť, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno a neumožnil tak súdu prijať záver o pravdivosti jeho tvrdení, že je autorom predloženej štúdie ako ním vytvoreného jedinečného diela chráneného autorským zákonom, ale ani o tom, že by bolo nepravdivé.

Vzhľadom na uvádzané dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo veci samej podľa § 219 ods. 1 O.s.p. z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., pri použití ustanovenia § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. vo vzťahu k čiastočnému zastaveniu konania so súhlasom odporkyne, kde odvolací súd vychádzal z dispozičného práva navrhovateľa k návrhu na začatie konania a tým práva na späťvzatie návrhu bez ďalšieho a tým nárok na náhradu trov konania odporkyne, preto v odvolacom konaní úspešnej odporkyne priznal plnú náhradu uplatnených trov konania titulom trov právneho zastúpenia s nasledujúcou špecifikáciou: 2 úkony právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 14.11.2011, účasť na pojednávaní dňa 14.11.2011) po 57 eur (§ 11 ods. písm. a) vyhlášky MSSR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a režijný paušál 2 krát po 7,41 eur (§ 16 ods. 3 citovanej vyhlášky), náhrada za stratu času v súvislosti s účasťou na nariadenom pojednávaní odvolacím súdom pri ceste Galanta - sídlo advokáta do Trnavy- sídlo súdu prvého stupňa a späť za 2 hodiny po 12,35 eur (§ 17 ods. 1 citovanej vyhlášky) v celkovej výške 153,52 eur. Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. odvolací súd navrhovateľovi uložil zaplatiť priznanú náhradu trov konania advokátovi odporkyne.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.